

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Immodestia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

profecto frequenter, nec vnquam ignorabit tempus visitationis suæ, quantum libet is, qui in Spiritu visitat, clandestinus veniat, & furtiuus, utpote verecundus amator. Addit RICHARDVS Victorinus scribens in Cantica, non solum orandum Dominum, antequam veniat inspiratio, sed etiam postquam obtenta est, ut permaneat & nos perficiat, inq; in omni vitæ actione dirigat.

VIDE V. Desolatio spiritualis. Distractio in oratione. Indiscretio Iudicium proprium. Præsumptio. Superbia. Voluntas propria,

IMMODESTIA.

Remedia contra immodestiam.

I. REMED. Considera, quid nomine Modestiae intelligatur, ut hoc certius innotescat morbus immodestiae. Intelligitur autem compositio quaedam externa morum ex virtutibus animo inhærentibus nata, & ad ædificandum proximū idonea. Sicut enim post hanc vitam in cælo ex interna animarum beatorū gloria, eximius quidam splendor externus in corpus redundabit, sic proportionem quadam in hac vita ex interna animi compositione & pulchritudine, compositio quaedam venusta in externa corporis membra, actionesque, ut vultum, incessum, habitum, sermonemque statui cuiusq; congruentem deriuatur. Vnde B. AMBROSIVS in libris Officiorum virtutem modestiæ à modo scientiæ quid deceret appellatam arbitratur. Cui consentiens Augustinus in libro de vita beata. Modestia, inquit, utique dicta est à modo, & à temperie temperantia. Vbi autem modestus est, atque temperies, nec plus est quicquam, nec minus. Qui ergo compositionem illam externam, quam exigit cuiusque status, ut Ecclesiasticus vel Religiosus, non habet, eum scias morbo immodestiae laborare.

II. REMED. Considera Spiritum sanctum in sacris litteris nos commonefacere, ut ex compositione externa morum coniecturam faciamus de statu hominis. Ex visu, ait Ecclesiasticus, cognoscitur vir, & ab occursum faciei cognoscitur sensatus. Amictus corporis, & risus dentium, & ingressus hominis, enuntiant de illo. Et rursus. Fatuus in risu exaltat vocem suam: vir autem Sapiens tacite ridebit. Salomon quoq; apostatam his notis vult cognosci. Homo apostata, inquit, vir inutilis, graditur ore peruerso, annuit oculis, terit pede, digito loquitur, pravo corde machinatur malū, & omni tempore iurgia seminat. Et alibi. Oculi stultorum in finibus terræ. 2. arguit in compositos mores, ut filiarum Sion apud Ifaiam. Pro eo, inquit, quod eleuatae sunt filiae Sion, & ambulauerunt extenso collo, & nutibus oculorum ibant & plaudabant: ambulabant pedibus suis & composito gradu incedebant, decalutabit Dominus verticem earum, Et in Prouerbiis. Qui annuit

Rich. p. 2, c. 33.

Amb. lib. 1. c. 18.

Aug. non longe à fine.

Eccli. 19. 26.

Eccli. 21. 23.

Prou. 6. 12.

Prou. 17. 24.

Isa. 3. 16.

Prou. 10. 10.

oculo, dabit dolorem. Et. Qui festinus est pedibus offendit. 3. varia præcepta variis hominum statibus passim præscribit, quæ longum esset percensere, nominatim autem adolescentiæ. *Adolescens*, inquit, loquere in tua causa vix. Et In medio magnatorum non presumas, & ubi sunt senes non multum loquaris. Deinde per Apostolum viris & mulieribus. *Omnis vir* orans aut prophetans velato capite, deturpat caput suum, omnis autem mulier orans & prophetans non velato capite, deturpat caput suum, &c. *vir quidem non debet velare caput suum.* Et per B. Petrum. *Quarum non sit extrinsecus capillatura, aut circundatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus.* 4. commendat speciatim modestiam, decorum & compositionem externam. *Omnia*, ait per B. Paulum, ad Corinthios, honeste, & secundum ordinem fiant in vobis. Et ad Philippenses. *Modestia vestra nota sit omnibus hominibus.* Et ad colossenses. *Induite vos sicut electi Dei, &c. humilitatem, modestiam, patientiam.* Et apud B. Petrum. *parati semper ad satisfactionem omniposcenti vos rationem.* &c. sed cum modestia & timore, conscientiam habentes bonam, ut in eo quod detrahunt vobis confundantur, qui calumniantur vestram bonam in Christo conversationem. Et ad Titum. *vult omnes esse modestos, omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines.* Quæ enim deus sum est sapientia, ait B. Iacobus, pacifica est, modesta, suavis, bonis consentiens. Iac. 3. 17.

Eccli. 31. 10.

v. 13.
1. Cor. 11. 4.

1. Pet. 3. 3.

1. Cor. 14. 40.

Phil. 4. 5.

Col. 3. 12.

1. Pet. 3. 15.

Tit. 2.

Iac. 3. 17.

Basil. quaest. 25.

III. REMED. Considera S. BASILIVS in regulis fufius disputatis de modestia vestitus ita scribit. *Imbecillioribus veluti paedagogi disciplina sit quedam, qua inuiti etiam a rebus flagitiosis prohibentur, hæc quæ in vestitu foris apparet professio. Ut agitur, peculiaris quidam in vestitu est ornatu militis, alius Senatoris, ite nq; aliorum alius, unde ut plurimum de dignitate illorum capitur coniectura: Sic decorum quoque ac consentaneum esse videtur, hominem Christianum in vestitu etiam præcipuum aliquid à cæteris seruare oportere, per quod traditum ab Apostolo modestum illum ornatum conseruet. Qui quidem modo consensus statuit Episcopum ornatum esse debere, modo mulieribus, ut in habitu ornato incedant, præcipit, ita tamen scilicet, ut ornatus ille cum vita Christiani hominis congruere intelligatur. Eadem in calceamentis ratio est, ut videlicet, quod quam minimum præferat curiositatis, minimoque sumptu parari possit, & ad necessarium modo vitæ usum sit satis. Hi: canon perpetuo tenore seruetur. Et in epistola ad Gregorium Theologum. *Tunica cinctu appressa sit corpori & stricta, cinctus neque muliebrem in modum illa exuperet, neque prælaxus tunicam fluxam efficiat, Incessus esto, nec segnis, ne animum dissolutum declaret, nec rursus insolentia intractatus, ne conslernatos impetus animi significet. Vnum modo sit vestitus propositum, operimentum ut existat, ab æstus frigorisq; iniuria corporis defendens. Et alibi de modestia risus. Illud etiam non meli scriber caueri debet aliis qui colende pietati student, ne in risum præter modum effusi sint, quia intemperantiam non abesse à se significat, & animi motus nequaquam sedatos declarat. At moderate ritum deducere, eoq; animi sui hilaritatem leniter significare, non est contra decorum, quatenus illud tantum indicetur, quod scriptum est. Cor gaudens exhilarat faciem**

1. Tim. 2. 8. 7.

Basil. ep. 1.

Id in reg. f. disp. 9. 17.

Prou. 15. 13.

Eccl. 2. 2.
Eccl. 7. 7.
Naz. orat.

Amb. c. 18.

1. Pet. 3. 4.

Hier. ep. 4.

Id. ep. 23.

Prof. lib. 3. c. 19.

Naz. orat.
1. in Julian.

Illud autem, in immanes cachinnos prorumpere, & corpore subsaltare, nequaquam est
eius qui animo compositio sit, aut plane proba, & compositio sui. Huiusmodi genus risus
etiam Ecclesiastes damnans, tanquam rem animi constantia & gravitati maxime con-
trariam sic dicit. Risum reputavi errorem. Et sicut sonitus spinarum ardentium sub
olla, sic risus stulti. GREG. NAZIANZ. in oratione de moderatione in di-
sputationibus seruanda ita scribit de modestia in sermone. Modestia lau-
dem ipse certe huic tribuerim, non qui de seipso pauca, idque apud paucos & raro com-
memoret, nec qui humiliorem & abiectiorem humiliter affatur, sed qui parca & mode-
rate de Deo loquitur, ac quodam proloqui, quodam premere & retinere, quorundam etiā
insecuritatem fateri nouit, atque ei sermone cedit, cui loquendi munus commissum est, &c.
Turpe est profecto, cum in veste ac vultu ratione non magnificentiā, sed vilitatē am-
plectaris, &c. in diuinis disputationibus principatū ac tyrannidem tibi vindicare, ac su-
pra omnes legis Doctores supercilium atcollere, ubi humilitas non solum gloriam habet, ve-
rum etiā securitatē. De eadem & S. AMBROSIVS lib. 1. officiorū. Ne modum
progrediaris loquendi, ne quid indecorū sermo resonet tuus. Speculū enim mentis plerumque
in verbis refulget. Ipsum vocis sonū libes modestia, ne cuiusquam offendant aures vox
fortior. Et paulo post. oremus in incorruptione quieti & modesti spiritus, qui est an-
te Deū locuples, ut ait Petrus. Magna igitur modestia, quia cum sit etiā inuis sui remis-
sior, nihil sibi vsurpans, nihil vindicans, & quodammodo intra vires suas contractior, di-
ues est apud Deū, apud quē nemo diues. Diues est modestia, quia portio Dei est. Et rur-
sus. Est etiam in ipso motu gestu, incessu, tenenda verecundia, vel modestia. Habitus
enim mentis in corporis statu cernitur. Hinc homo cordis nostri absconditus aut lenior,
aut iactantior, aut turbidior: aut contra grauior, & constantior, & purior & maturior
estimatur. Itaque vox quaedam est animi, corporis motus, HIERONYMVS in epistola
ad Rusticū monachū. De ludo monasteriorū huiusmodi volumus egredi milites,
quorum habitus, sermo, vultus, incessus, doctrina virtutū est. Et supra. Sordida vestes,
candida mentis indicia sint: vilis tunica contemptum seculi probet: ita duntaxat, ne an-
mus tumeat, ne habitus, sermoque dissentiat. Et in epist. ad Marcellā de agrotatio-
ne Blefillæ. Nos quia serica veste non vtimur monachi iudicamur: quia ebrii non su-
mus, nec cachinno ora dissoluimus continentibus vocamur & tristes. Si tunica non candue-
rit, statim illud est tritium. Imposter & gracus est. B. PROSPER in libris de vita con-
templatiua. Temperantia est (modestia) quae reuerentiā senioribus exhibemus, a qua-
les germanitus honoramus, iunioribus gratiā paternā dilectionis impendimus, quae praes-
tantis loquenti seniori silentiū, quod ipsius ad loquendum praestolamur imperiū, quod non
atcollimus in moderatū in colloquutionibus sonum, quod risui prorumpere non permitti-
mus in cachinnum.

IV. REMED. Considera exempla eorum, ex quorum prauis in a-
dolescentia moribus sapientes coniecere aliquando fore perditissimos
Ea quidem complura sunt, sed duo existant maxime illustria. Alterum est
de IVLIANO apostata Caesare, de quo GREG. NAZIANZ. eius contuber-
nalis

nalis ita scripsit. Cum Athenis cum eo versarer, non malum huius viri coniectorem me fuisse memini. De moribus ipsius inconstantiis, atque incredulis quaedam mentis emotio vatem efficiebat, si quidem vates ille optimus est, qui rectè conicere nonit. Neque enim mihi quicquam boni ominari videbatur, ceruix usn flata, humeri subsustantes, & ad æquilibrium subinde agitati, oculus insolens & vagus, furiisque incutens, pedes instabiles & titubantes, nasus contumeliam & contemptum spirans, vultus teneamenta vilicula idem significantia, risus petulantes, & effrenati, nutus & renutius temerarij sermo hærens, spiritu & concisus, interrogationes stultæ & præcipites, responsiones his nihilo meliores, &c. Quid singula describere necesse est? Talem ante opera conspiciatus sum, quale in operibus postea cognoui. Quod si quidam ex eis, qui tum simul erant, quid dixerim audierunt, nunc mihi præsto essent, haud ægrè testarentur. Quibus, ut hæc conspexi, statim prolocutus sum. Quale malum Romanorum terra nutrit? præfatus licet, ac mihi, ut falsus vates essem, imprecatus. **ALTERUM** exemplum affert B. AMBROSIVS libro primo Officior. Meministi, inquit, filij quendam amicum cum sedulis se videretur commendare officiis, hoc solo tamen incle- rum à me non receptum, quod gestus eius plurimum dedeceret. Alterum quoque, cum in clero reperissem, iussisse, ne unquam præiret mihi, quia velut quodam insolentis incessus verbere oculos feriret meos. Idque dixi, cum redderetur post offensam muneri. Hoc solum excepi. Nec sefellit sententia. Pterque enim ab Ecclesia recessit: ut qualis incessu prodebat, talis perfidia animi demonstraretur. Nam quæ alter Ariana infestationis tempore fidei deseruit: alter pecunie studio, ne iudicium subiret, sacerdotem se nostrum negavit. Lucebat in illorum incessu imago leuitatis, species quædam scurrarum percursantium. Si dicas, hæc naturæ fuisse vitia, atque ideo emendari non potuisse, respondet ibidem Ambrosius. Si quid sanè in natura vitij est, industria emendet: ut ars desit, non desit correctio. Nam & in feris belluis, industria & pœnis naturalia vitia sæpe expugnata scimus.

Amb. c. 18.

V. REMED. Considera exempla eorum, de quorum virtute eximiaque sanctitate, ex vultu, incessu, habitu, sermone aliisque externis moribus, coniectura facta est. Satis erunt duo. Primum Christi saluatoris, cuius modestiam internam & externam nemo superavit, cum fuerit ipsa modestia. Vnde Apostolus ad conciliandam sibi Corinthiorum fidem sic obtestatur illos. Ipse autem ego Paulus obsecro vos per mansuetudinem & modestiam Christi. Et Hieronymus in explanatione psalmi 44. ad Principiam virginem. Nulli dubium, inquit, est veritatem, & modestiam, & iustitiam, Christum appellavi, qui dicit. Ego sum via, veritas, & vita. Et discite à me, quia mitis sum & humilis corde. Et quia factus est nobis à Deo iustitia, & redemptio & sanctitas. Hac autem vniuersa dicuntur in corpore, ut exigantur in membris. Quanta autem vis in vultu Christi fuerit, non semel idè auctor exposuit, ut in Matth. eum, ubi agens de subita conuersione B. Matthæi. Certe, inquit, fulgor ipse, & maiestas diuinitatis occulta, quæ etiam in humana Christi facie reucebat ex primo ad se videntes

2. Cor. 10. 4

Hier. tom. 3.

Io. 14. 6.

Math. 11. 29.

1. Cor. 1. 31.

Hier. in c. 9.

Matth.

trahere poterat aspectu. Si enim in magnete lapide & succinis hæc esse vis dicitur, ut
 anulos & stipulam, & festucas sibi copulent: quanto magis Dominus omnium creatu-
 rarum ad se trahere poterat, quos volebat. Et rursus alibi, *Mihi inter omnia signa,*
quæ fecit, hoc videtur mirabilius esse, quod vnus homo, & illo tempore contemptibilis,
& in tantum vilis, ut postea crucifigeretur, Scribis & Phariseis contra se facientibus,
& videncibus lucra sua destrui, potuerit ad vnus flagelli verbera tantam eicere mul-
titudinem, mensasq; subuertere, & cathedras confringere, & alia facere, quæ infinitus
non fecisset exercitus. Ignem enim quiddam atque sydereum radiabat ex oculis eius, &
diuinitatis maiestas lucebat in facie. Demum in Epist. ad Principiam, Vniuers-
sis, inquit, pulchrior est virgo de virgine qui non ex voluntate viri, sed ex Deo natus
est. Nisi enim habuisset, & in vultu quiddam sydereum, nunquam cum statim secuti
fuisset Apostoli, nec qui ad comprehendendum eum venerant corruissent. De VI SER-
M O N I S habemus testimonium apud B. Ioannem, vbi Phariseorum mi-
 nistri dicunt, *Nunquam sic locutus est homo, sicut hic homo. & apud Lucam, vbi*
Nazateni mirabantur in verbis gratia, quæ procedebant de ore ipsius. Et apud
Matthæum dicentem. Erat docens eos sicut potestatem habens, & non sicut Scriba
& Pharisei. Quem locum exponens B. GREGORIUS, Cum imperio, inquit,
docetur, quod prius agitur, quam dicatur. Nam doctina subtrahit fiduciam, quando
conscientia præpedit linguam; vnde etiam de Domino scriptum est. Erat enim docens,
sicut potestatem habens, non sicut Scriba & Pharisei. Singulariter namque & princi-
paliter solus ex potestate bona locutus est, quia ex infirmitate mala nulla comisit. DE
R I S V testatur B. BASILIUS in reg. fufius disputatis his verbis. Risum
 effusum tanquam rem grauitati contrariam Dominus ostendit, qui suscepi-
 teris, quæ necessario corpus sequuntur, affectionibus, iisq; omnibus, quæ virtutis testi-
 ficationem habent, veluti lassitudinem, & misericordiam aduersus calamitosos, risu,
 quantum ex Euangeliorum historia cognosci potest, vsus nunquam sit, contraq; omnes,
 quot quot ab eo tenentur, miseros appellauerit. **A L T E R V M** exemplum sit Dei-
 paræ Virginis, quod loco supra citato agens de modestiæ, vel verecundiæ
 laude proposuit **A M B R O S I V S** dicens. *Hic pudor in ipso cognitionis ingressu*
Domini matrem commendat legentibus, & tanquam testis locuples, dignam quæ ad ta-
le munus eligeretur, astruit: quod in cubiculo, quod sola quod salutata ab Angelo tacet
& mora est introitus eius, quod ad virilis sexus speciem peregrinam turbatur aspectus
virginis. Itaq; quamuis esset humilis, præ verecundia tamen non resalutauit, nec vllum
responsum retulit, nisi vbi de suscipienda Domini generatione cognouit, ut qualitatem
effectus disceret, non ut sermonem resilleret. Et in libris de Virginibus. Si, inquit,
vobis tanquam in imagine descripta virginitas vitæq; MARIÆ, de qua velut in spe-
culo resurgit species castitatis, & forma virtutis. Hinc sumatis licet exempla viuendi,
vbi tanquam in exemplari magisteria expressa probitatis &c. Virgo erat non solum
corpore, sed etiam mente, quæ nullo doli ambitu syncerum adulteraret affectum. Corde
humilis, verbis gravis, animi prudens, loquendi parcius, legendi studiosior. Intenta operi,
verecunda

Id in c. 21.
Matth.

H. ep. 140.

Ioan. 7. 46.
Luc. 4. 22.

Matth. 7. 29.
Greg. lib. 23.
mor. c. 7.

Bas. q. 17.

Luc. 6. 25.
Amb. l. 1. offic.
c. 18.

Luc. 1.

Id. lib. 2.

verecunda sermone, arbitrum mentis solita non hominem, sed Deum quærere, nullum ledere, bene velle omnibus, assurgere maioribus natu, &c. Quando ista vel vultu læsit parentes? quando dissenfit à propinquis? quando festidit humilem? quando derisit debilem? quando vitauit inopem? Nihil toruum in oculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inuerecundum, non gestus fractior, non incessus solutior, non vox petulantior, vt ipsa corporis species simulachrum fuerit mentis, figura probitatis, &c. multa quæ sequuntur. Refert DIONYSIVS Carthusianus & alii, Dionysium Arcopagitam, cum ex Græcia aliquando in Iudæam venisset, & B. Virginem Mariam conuenisset, tanta claritate fulgentem eius vultum conspexisse, vt præ nimio stupore deficiens in terram ceciderit, dixeritq; nisi ratione naturali & fide cognouisset aliam esse diuinitatem, se hanc ipsam Virginem loco diuinitatis habiturum fuisse.

Diony. in c. 3. de diuin. nomin. Arcop.

VI. REMED. Considera non solum consilii, sed præcepti quoque videri homini, maximè Ecclesiastico & Religioso, vt externa compositione talis studeat videri ad maiorem Deigloriam, eorumq; quibuscum viuunt adificationem, qualem professio status postulat. Huc enim pertinent illa Christi Domini ad Apostolos, omnesq; eorum successores verba. Vos estis lux mundi. Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, &c. Et illa Apostoli. Prouidentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Et. Rogamus vos fratres, vt abundetis magis, & operam detis vt quieti sitis, & vt honestè ambuletis ad eos qui foris sunt. Et. Oportet autem illum (nempe Episcopum, & Sacerdotem) testimonium habere bonum ab iis qui foris sunt. Et. De cetero fratres, quacunque sunt vera, quacunque pudica, quacunque iusta, quacunque sancta, quacunque amabilia, quacunque bonæ fama: si qua virtus, si qua laus disciplina hac cogitate. Neq; enim satis est tibi bonam habere conscientiam, sed etiam necesse est te tueri bonam tui famam, quod non potest fieri nisi internis virtutibus externa quoque respondeat conuersatio, vt ex testimonio allegatis fusè probat in libro de bono Viduitatis B. Augustinus. Quisquis, inquit, à criminibus flagitiorum atque facinorum vitam suam custodit sibi bene facit: quisquis autem etiam famam, & in alios misericors est. Nobis enim necessaria est vita nostra, aliis fama nostra. Et vtique quod aliis misericorditer ministramus ad salutem, ad nostram quoque redundat vtilitatem. Accedit, quod vt minima quæque labecula in facie maiorem adfert deformitatem, quam magna cicatrices in corporibus, ita quoque in hominibus Ecclesiasticis ac Religiosis, qui sunt quasi facies Ecclesiæ Dei, minimus externæ compositionis defectus plus offensionis damniq; afferat proximis, quam enormes etiam aliorum membrorum, hoc est, secularium lapsus. Vnde S. BASILIVS in regulis fusius disputatis. NE QVE enim, inquit, si quid indecorum geritur, id similiter & in obscuris hominibus, & in iis qui illustres sunt, animadverti perinde solet. Nam de vulgo aliquem, aut aliqui obscurum, si in publico quis pu-

Matth. 5. 14.
Rom. 12. 17.
1. Thes. 4. 11.

1. Tim. 3. 7.

Phil. 4. 8.

Aug. c. 22.

Basil. q. 22.

blicet, aut scurriles voces emittat, aut in ganeo crebro versetur, aut alia eiusmodi flagitiosè agat, haud facile quisquam attenderit, quippe cum quisq; existimet facta illa inverso vitæ eius instituto respondere. At qui vitæ genus perfectum profectur, hunc si vel latum vnguem ab officio suo recedere visus sit, omnes confestim observant, ipsiq; probè loco illud obiiciunt, & faciunt, quod in Euangelio scriptum est. conuersi dirumpent vos.

VII. REMED. Considera, ob causas dictas omnes religionum fundatores regulas quasdam modestiæ suis sectatoribus præscripsisse. Vnde **S. BASILIUS** in sermone de ascesi. *Monachum, inquit, oportet corpus quietum, habitum nō sordentem sed honestum, vocem moderatam, sermonem compositum habere, in cibo potioneq; minime turbulentum esse, sed sedatum potius & grauem, coram maioribus natu silere, non esse ad risum procliuem, oculos habere ad terram deiectos, animum ad cælum erectum, manib; laborare, sanctorum pedes lauare, à congressu mulierum abstinere, &c.* **S. AUGUSTINUS** in Regula. *In incessu, statu, & in omnibus motibus vestris nihil fiat, quod cuiusquam offendat aspectum, sed quod vestram deceat sanctitatem. Oculi vestri etsi iaciantur in aliquam foeminarum, figantur in nulla. Non sit notabilis habitus vester, nec affectetis vestibus placere, sed moribus. Quando proceditis, simul ambulate: cum veneritis, quo itis, simul state, &c.* **S. BENEDICTUS** in cap. de Humilitate. *In oratorio, in monasterio, in horto, in via, in agro, vel vbi cunq; sedens, ambulans vel stans, inclinato semper sit capite, & defixis in terram aspectibus.* **S. FRANCISCUS** in regula. *Consulo, moneo, & hortor fratres meos in Domino Iesu Christo, ut quando vadunt per mundū, non litigent, neq; cōtendant verbis, aut alios iudicent, sed sint mites, pacifici, & modesti, mansueti & humiles.* **B. DOROTHEVS** in sermone quodam. *Hæc est modestia & grata compositio, primum non circumferre huc & illuc oculos, sed que ante te sunt solum intueri, neq; vana & otiosa loqui, sed tantum necessariam.* **B. P. N. IGONATIUS** Societatis IESV institutor quoque edidit magno studio tredecim modestiæ religiôsæ leges, vt testatur in eius vita **P. TRVS** Ribadineira. Quas Regulas proculdubio Patres illi non tã studiose condidissent, nisi animaduertissent eas & maximè in religiosos suorum ordinum homines congruere, & non parum valere ad maiorem proximæ edificationem, eo quod de exterioris hominis motu, vt loquitur in institutionibus monasticis **CASSIANUS**, interioris statum homines æstimare solcant.

Aug. c. 20. 21. 19.
15.

S. Bened. in Re.
gradu 13.
S. Franc. in reg.
c. 3.

Doroth. serm.
24.

Ribad. lib. 5. c. 1.

Matth. 7. 14.

Greg. lib. 3. c. 14.

VIII. REMED. Considera, etiam minimam leuitatem, quo magis ab ea abhorreas, nocere perfectioni vitæ spiritualis. Id docere te possunt duo exempla à **B. GREGORIO** in dialogorum libro relata. Vnum est **B. ISAAC** serui Dei. *Hic enim, ait ille, cum virtute abstinentiæ, contemptu rerum transcurrentium, Prophetiæ Spiritu, orationis intentione esset incomparabiliter præditus vnum erat quod in eo reprehensibile esse videbatur, quia nonnunquam ei tanta lætitia inerat, vt illis tot virtutib; nisi sciretur esse plenus, nullo modo crederetur. Rationem autem eius rei mox subiicit Gregorius. Magna, inquit, est omnipotentis Dei*

dispensatio & plerumque contingit, ut quibus maiora bona præstat, minora non tribuat, ut semper eorum animus habeat unde se reprehendat; quatenus dum appetunt perfecti esse, nec possunt, se minimè extollant: Sed discant, quia ex semetipsis maiora bona non habent, qui in semetipsis vincere parva vitia non possunt. ALTERVM est MVSÆ Greglib. 4. c. 17. puellæ. Probus, inquit, Dei famulus de sorore sua, nomine MVSÆ, puella parua narrare consuevit, quod quadam nocte ei per visionem sancta Dei genitrix virgo Maria apparuit, atque coactas ei in albis vestibus puellas ostendit. Quibus illa cum admisceri appeteret, sed se eis iungere non auderet, B. Mariæ Virginis est voce requisita, an velit cum eis esse, atq; in eius obsequio viuere? Cui cum puella eadem diceret, volo: ab ea protinus mandatum accepit, ut nihil ultra tene & puellare ageret, & à risu & iocis se absteret, sciens per omnia, quod inter easdem virgines, quas viderat, ad eius obsequium die trigesimo veniret. Quibus visis in cunctis suis moribus puella mutata est, omnemq; à se leuitatem puellaris vite magna gravitatis deterfit manu. Cumq; eam parentes miratæ esse mirarentur, requisita rem retulit, quid sibi beata Dei genitrix iusserit, vel quæ die itura esset ad obsequium eius indicauit. Tunc post vigesimum quintum diem febre correpta est. Die autem trigesimo, cum hora eius exitus propinquasset, eandem beatam genitricem Dei cum puellis, quas per visionem viderat, ad se venire conspexit. Cui se etiam vocanti respondere cepit, & depressis reuerenter oculis aperta voce clamare. Ecce Domina venio, ecce Domina venio. In qua etiam voce Spiritum tradidit.

VIDE V. Chorea. Curiositas. Ebrietas. Exemplum malum. Familiaritas nimia. Lingua abusus. Vestium luxus. Voluptas carnalis.

IMMORTIFICATIO PASSIONVM.

Remedia contra immortalificationem.

IREMEDI. Considera, quid sit propriè mortificare passiones animi, & facile intelliges, quid sit immortalificatio earum. Mortificas siquidè illas, cum perturbationes animi, v. c. iræ, vel odii simulatq; exortæ fuerint domas, cum carnis cupiditatem ad cibum vel potum immoderatum pronæ coerces, cum iudicium voluntatemq; propriam spontè subiciis alienæ. Nam sicut homo occisus, vel mortuus, etiamsi contumeliis laudibusuè afficiatur, nullum mœroris vel gaudii indicium præbet: ita homo verè mortificatus, etiamsi multis incommodis iniuriisue afficiatur, nullum signum iræ, vel impatientiæ prodit, imò magnam aliquando ex illis capit voluptatem. Perfectissimè autem mortificabis passiones illas, si nō modo cupiditates carnis & sensuum coerces in illicitis, hoc est, in iis quæ lege diuina vel humana vetita sunt, sed etiam in licitis, ut si à licitis cibus, potu, summo, lecto, recreatione, aliisque corporis commodis, quod est omnium